

mening, med sak till objekt) Befordra, främja, hjälpa. *G. ens flykt. G. ens avsigt, önsknin-gar, förehafvanden.* Har äfv. ofta sak till sub-jekt, t. ex.: *Om lyckan g-de min kärlek. Allt g-r honom i hans förehafvande, Naturen har g-t honom med ett fördelaktigt yltre, begävat dermed.* — *Syn.* Befordra, Främja, Befrämja, Hjälpa, Bistå, Hylla.

GYNNANDE, n. 4. Omständigheten, förhål-landet, att någon gynnas. — *Adj.* 1. (egentl. part. akt.) Som gynnar. *G. väder, tillfälle, svar. G. vind, lycka, öde.* — *Syn.* Se *Gynnsam*.

GYNNARE, m. 3. 1) En, som gynnar någon. Sägés isynerhet om högre i förhållande till lägre. *Han har många g. på högre ort.* — *Syn.* Beskyddare, Patron. — 2) Brukas ofta i dagligt tal, skämtvis och ironiskt, i samma mening som Skälml eller Gunstig herre (se *Gunstig*), t. ex.: *Min g., du låter bli det. Den der g-n har stulit min hatt. En vacker g.!* — *Syn.* Se *Lymmel*.

GYNNARINNA, f. 1. Fruntimmer, som gynnar någon.

GYNSAM, a. 2. Som gynnar. *G. vind. G-t tillfälle, öde, svar.* — *Syn.* Gynnande, Gunstig, Benågen, Bevågen, Främjande, Befrämjande, Befordrande, Beforderlig, Blid, Fördelaktig, God.

GYNSAMHET, f. 3. Egenskapen att vara gynnsam. *Tillfällets g.*

GYNSAMT, adv. På ett gynnsamt sätt. *Vara g. stäm mot någon.* — *Syn.* Benåget, Gunstigt, Vål.

GYPS, se *Gips*.

GYTTJA, f. sing. Se *Dy.* — *Ss.* *Gyttje-full, -puss, -pöl.*

GYTTJEBAD, n. 3. Det slags bad, då kroppen en stund smörjes och ingnides i dertill tjenlig gyttja, hvarestefter den afsköljes och aftvättas i ett varmt karbad.

GYTTJEBAD, f. sing. Se *Dy.*

GYTTJIG, a. 2. 1) Som liknar gyttja. — 2) Full med gyttja.

GYTRA, v. a. 1. *G. ell. g. ihop*, se *Hopgyttra. G. sig*, se *Hopgyttra sig.* — *Gyttrad*, a. 2. Se *Hopgyttrad. G-e stenar*, se *Konkretioner.* (Bot.) *G-e blommor*, flera småblommor, hvilkas ståndarknappar äro fria, på ett gemensamt fäste hopade inom ett gemensamt svepefoder.

GYTRING, f. 2. Se *Aggregat*.

GÅ, v. n. 2. Ind. pres. sing. *Går*; pl. *Gå*. Impf. sing. *Gick*; pl. *Gingo*. Imper. sing. *Gå*, (föräldr.) *Gack*; pl. *Gån*. Konj. pres. *Gånge*. Impf. *Ginge*. Sup. *Gått*. Part. pres. *Gående*; part. pret. *Gången*. 1) a) I upprätt ställning förflytta sig ifrån ett ställe till ett annat, genom att vevelvis sätta ena foten framför den andra, långsammare och i mindre framåt lutad ställning, än då man springer. Sägés både om människor och djur. *G. sakta, långsamt, fort, med stora, med små steg, på lå, på täpselarna. Barnet har börjat g. Den sjuke börjar g. utan käpp. G. på gatan, på golfvet. G. till staden. G. till fots* sägés till skiöld ifrån att åka eller rida. *G. på krycka*, med tillhjälp af en krycka. *G. på styllor*, med tillhjälp af styllor, på hvilka man uppstigit. *G. på händer och fötter*, (fam.) *på alla fyra*, äfven nyttja armarna som fötter, gå liksom djuren. *G. framåt, åt sidan, baklänges. Komma g-ende. G. ur vägen för någon. Hafva svårt för all gå. G. sig trött*, gå, så att man blir trött. *G. af vägen*, lemna den, gå åt sidan derifrån. *Låta någon g.*, gifva någon lof att gå sin väg. *G. någon till mötes*, gå att möta

någon; (fig.) välvilligt söka uppfylla ens önsknin-gar. *G. sin väg*, gå bort. (Fig.) *G. all verld-enedes väg*, dö. *G. miste*, se *Miste*. (Fig.) *G. långt*, göra stora framsteg, t. ex.: *Han har gått långt i sin vetenskap. Det går för långt*, är för mycket, är otillbörligt, opassande, mer än lof-ligt och billigt. *Hans grymhet gick så långt, att . . .*, han var så grym, att . . . *Han gick så långt, att han . . .*, ända derhän, att . . . *G. för (nog) långt i en sak*, gå till öfverdrift. *Jag går så långt, att jag påstår*, jag till och med påstår. (Fig. fam.) *G. med jättesteg*, taga mycket stora steg; äfv. fortgå mycket hastigt, t. ex.: *Han går med jättesteg till målet.* — Åt-följes ofta af substantiv, som bestämmer tid eller rymd, t. ex.: *Jag har nu gått en hel timme. Han har gått två mil i dag. G. den der vä-gen.* — *G. bort*, se *Bortgå.* — *G. efter*, gående följa efter någon. *G. efter*, gå att hämta, t. ex.: *G. till ån efter vatten.* — *G. emot någon*, gå, för att möta någon; äfv. gå framåt, för att anfalla eller försvara sig emot någon. — *G. fram*, se *Framgå. G. sin väg fram*, gå framåt på den väg, man beträdd. — *G. förbi*, se *Förbigå.* — *G. förut*, gå förr än någon annan, samma väg eller till samma ställe. — *G. ifrån*, gående lemna, öfvergifva. (Fig.) *G. ifrån mina ögon*, gå bort ifrån mig. — *G. i'n*, se *Ingå. G. i'n med fötterna*, vända dem inåt, när man går. — *G. med någon*, gå i sällskap med. *G. med någon*, följa med. — *G. ned*, se *Nedgå. G. ned sig*, sjunka ned, under det man går, t. ex.: *G. ned sig i gyttja, på isen.* — *G. om någon*, gå förbi någon förutgående, så att man kommer före honom. *G. om hvarandra*, mötande gå förbi hvarandra. — *G. omkring*, se *Kringgå*; äfv. gå hit och dit, åt alla håll inom en viss rymd, t. ex.: *G. omkring i staden.* — *G. på*, se 3. — *G. tillbaka*, återvända gående. — *G. upp*, se *Uppgå.* — *G. uppe*, vara uppstigen ur sängen, vara på fötter. — *G. ur dagen, ljuset för nå- gon*, gå undan, så att man ej skymmer någon. — *G. ut*, se *Utgå. G. ut med fötterna*, vända föt-terna utåt, då man går. *G. ut skor*, utvidga skor genom att gå med dem. — *G. ute*, vara ute i fria luften, hafva lemnat sitt rum, sitt hem, t. ex.: *Han går ute hela dagen.* — *G. öfver*, se *Öfvergå.* — *Syn.* *Gånga, Vandra, Knalla, Vanka, Masa, Traska, Palta, Rulta, Strutta, Slinka, Mall- ra, Stulta, Tulta, Stöfva, Trippa.* — b) Brukas ofta med särskilt hänsigt till målet, ändamålet, orsaken, anledningen till gåendet, sättet huru man går, o. s. v., då vanligtvis åtföljdt af prep. med substantiv, eller af adverb eller adjektiv, som när-mare bestämmer mening. *G. på jagt, på bal, på spektaklet*, begifva sig ut på jagt, till en bal &c. *G. på besök*, gå att besöka någon. *G. till sängs*, lägga sig i en uppbyggad säng. *G. i fält*, begifva sig ut i krig. *G. till bords*, sätta sig till bordet att äta. *G. till nattvarden, till Guds bord, till skrift*, anamma den heliga nattvarden. *G. att äta, soffa. G. och tugga. G. vall*, vakt- ta betande boskap. *G. från (ur) hus till (i) hus*, från (ur) det ena huset och till (i) det andra. *G. med käpp, skor. G. barfota. G. väl klädd, trasig*, i allmänhet kläda sig väl, hafva trasiga kläder. *G. i sidan*, bruka sidenkläder. *G. och spatsera*, gå, endast för att spatsera. *G. och sjunga*, sjunga, under det man går. *Han gick och satte sig. G. och lägga sig. G. och hän- ga sig. G. och kasta sig i sjön. Som han går och står*, i det tillstånd man ser honom eller